

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disputationes De Deo Homine, Sive De Incarnatione Filii Dei

Hurtado de Mendoza, Pedro

Antverpiae, 1634

Sectio XIII. Vtrùm Deo repugnet iustitia ratione abdicationis dominij?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82720](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82720)

Sec. XIII. *Vtrum Deo repugnet iustitia ratione abdicationis dominij.* 117

ctiōi ex iustitia quod satisfactio indigeat acceptatione libera creditoris : inde enim impugnant aduersarij satisfactionem ex iustitia. Quia verò hæc difficultas tam vrget iustitiam Dei in nos , quàm nostram in Deum , eam rejicio in sectionem 13. à §. 221.

§. 208. Secunda conditio est, satisfactionem Christi fuisse ex gratia creditoris. Breuiter respondeo, gratia omnino antecedenti, & quæ nihil habet nostri, impediri contractum ex iustitia: sicut donatio facta debitori à creditore non potest esse materia contractus aut satisfactionis; at verò bona ex ea gratia secuta possunt esse materia contractus. Ita actus liber supernaturalis, quamuis est ex gratia antecedenti, est etiam ex gratia comitante, cum qua nos operamur liberè, ex quo capite ea opera sunt nostra. quod satis est ad contrahendum ex iustitia quam impedit gratia, cum negatione nostræ industriæ: quando verò hæc adiungitur gratiæ creditoris, non obest iustitiæ. Ego enim possum negotiari pecunijs alienis, inò cum ipsarum domino: quia quamuis mihi sit gratia in dandis pecunijs mutuis, at negotiatio habet aliquid mei: quod licet pendet ex gratia dantis pecunias mutuas; tamen quia meum est, potest esse contractus materia. Neque obest negotiatio esse causam principalem, pecuniam verò instrumentum: quia homo est causa principalis actuum liberorum, quamuis gratia Dei est magis principalis. Ne autem de voce pugnemus, certum est hominem in actibus liberis supernaturalibus non esse inanime instrumentum, sed liberum; ratione autem libertatis habet dominium in eos actus. Alia solent disputari quæ ex dictis facillè solues.

SECTION XIII.

Vtrum Deo repugnet iustitia ratione abdicationis dominij?

§. 209. **P**ercurramus conditiones, quæ ex parte creaturæ possunt obesse satisfactioni ex iustitia, nunc occurrunt disputandæ quæ ex parte Dei eidem satisfactioni possunt obesse. Animaduerte omnem actum creaturæ habere imperfectionem communem alijs creaturis: vt pendere à Deo esse accidens, & includere motum. Hæc autem omnia possunt ei contingere ex conceptu creaturæ, aut ex modo tendendi in obiectum. vt contingit amoris nostro in Deum: qui imperfectus est, non propter obiectum, sed propter modum illud attingendi. Alias autem imperfectiones habent nostri actus ratione obiecti; quod arguit imperfectionem in ipso amante. Quod patet in temperantia, cuius obiectum formale est modus in actionibus spectantibus ad vultum & tactum. quæ obiecta arguunt imperfectionem in ea amante per temperantiam, quia significant ea esse in suo amatore. Est igitur quæstio, vtrum obiectum iustitiæ arguat imperfectionem in volente eam seruare; an verò possit sine imperfectione amari atque seruari? vt Deus potest sine imperfectione amare hominum salutem; ita rogo, vtrum possit amare honestatem iustitiæ seruandæ ab ipso?

§. 210. Multi censent iustitiam vt sic includere imperfectionem: quia est voluntas abdicandi do-

minium ab illo qui eam seruat: abdicatio autem *S. Thom.* dominij non potest esse absque imperfectione abdicantis. vnde rectè concludunt, repugnare Deo iustitiam. *Recognosce sect. 5.* vbi latè probaui posse dominium esse perfectum apud duos pro vno instanti: sub sectione autem 2. idem probaui contingere posse Deo & creaturis pro tota æternitate. *Infra verò sect. 15. subsect. 2.* latè probabo, ad iustitiam distributiuam non requiri abdicationem dominij etiam inter homines, neque vt transferatur in eum qui donatur præmio, vt neque in iustitia vindictiua. *Ostendam item sect. 16. subsect. 3.* ad iustitiam commutariuam seruandam à Deo non solum non esse necessariam abdicationem dominij, sed neque eius translationem in creaturas aduersus ipsum Deum. Quæ hinc moneo ne quis arbitretur ea esse præterita.

SECTION XIV.

Vtrum qui ex iustitia remittit, teneatur absque pacto accipere satisfactionem?

§. 211. **I**oannes Medina censuit repugnare Deo peccatum ex iustitia stricta remittere. Quia non potest aliquis ex iustitia remittere iniuriam, nisi teneatur absque pacto accipere satisfactionem: sed Deus non tenetur accipere satisfactionem Christi sine pacto; ergo non potest iniuriam remittere ex stricta iustitia. Maior patet, quia satisfactio ex iustitia extinguit debitum ex se independentem à noua creditoris voluntate. qui oblata satisfactione sufficienti non potest exigere aliam; sed tenetur aliam non exigere. Quod patet in restitutione: si enim ego passus sum furtum centum aureorum; si mihi offerantur, non possum alios exigere. idem patet in iactura honoris. Hanc sententiam cum pluribus antiquis sequitur P. Vasquez tota disp. 9.

SUBSECTIO I.

Deus potuit non acceptare satisfactionem Christi.

§. 212. **C**hristi satisfactio non eguit acceptatione supplente defectum valoris; quaeritur autem, vtrum Deus ob solam Christi oblationem teneretur remittere iniurias? S. Bonauentura in 3. dist. 20. q. 5. Sorus in 4. dist. 19. q. 1. art. 1. P. Valent. tom. 3. disp. 1. qu. 1. puncto 5. versu *Ego verò.* Cabrera disp. 7. §. 6. n. 63. & alij; existimant non potuisse Deum absolute rejicere satisfactionem Christi: eam enim oblatam nisi acceptaret, faceret aliquid se dedecens. Sic censent hi auctores eam fuisse ex iustitiæ rigore. Non multum dissidet P. Ragusa disp. 21. §. 3. vbi ait, supposito quod Christus est nostrum caput, non esse opus noua acceptatione ad remissionem iniuriæ, quamuis docet eam fuisse necessariam ad restitutionem amicitiae.

§. 213. Probari autem potest hæc opinio Primum auctoritate S. Anselmi li. 2. *Cur Deus homo*, c. 19. his verbis: *Eum autem, qui tantum donum sponte dat Deo, sine retributione debere esse non iudicabis: imò necesse esse video, vt Pater Filio retribuatur: alioquin aut iniustus esse videretur, si nollet, aut impotens, si non posset. Quæ aliena sunt à Deo.* Respondeo, Anselmum non egisse de